

Column

Ken Kraaijeveld

AI

Als docent op het HBO is het bij tijd en wijle flink aanpoten. Vooral als de studenten na een jaar stage te hebben gelopen hun verslagen hebben ingeleverd, is er werk aan de winkel. Dan is het handig dat je tegenwoordig kunstmatige intelligentie (of artificial intelligence, AI) te hulp kunt roepen om even een paar sommetjes te maken voor dat populatiegenetica-tentamen dat ook nog af moet. Met een paar goed geformuleerde aanwijzingen produceert de website ChatGPT naar hartenlust en in een sneltreinvaart prima tentamenvragen. Ik zou het zelf niet beter kunnen. Als je dan ook nog beloofd had een column te schrijven voor Entomologische Berichten, pak je die gelijk even mee.

Bron: Meyers Konversations-Lexikon, via Wikikids.nl

Ik: 'Schrijf een column van ongeveer 500 woorden over insecten in Nederland.'

ChatGPT: 'Insecten zijn misschien wel de meest diverse en talrijkste groep dieren op aarde. Ze komen voor in bijna alle leefgebieden en spelen een belangrijke rol in het behoud van de natuurlijke balans. In Nederland komen er ongeveer 30.000 verschillende soorten insecten voor, waarvan de meeste te vinden zijn in de natuurgebieden in het oosten en zuiden van het land.' En zo nog 440 woorden.

Ik: 'Dat is saai. Het moet over een actueel onderwerp gaan en grappig zijn.'

ChatGPT: 'Oké, ik snap het. Hier is een nieuwe column die aan die eisen voldoet: Heeft u het ook gemerkt? Insecten zijn overal tegenwoordig. Het lijkt wel of ze zich hebben voorgenomen om ons te plagen. Of het nu gaat om muggen die ons steeds weer steken, wespen die ons proberen te verstoppen in onze drankjes of zwermen vliegen die ons opvliegen als we het minst verwachten. Het is genoeg om je gek te maken!' Enzovoort.

Ik: 'Ok gast, we gooien het over een heel andere boeg. Wat weet je van insecten in het Byzantijnse Rijk?'

ChatGPT: 'Het Byzantijnse Rijk was een historisch rijk dat bestond van circa 330 tot 1453. Het was gevestigd in het gebied van het huidige Turkije en strekte zich uit over grote delen van Europa, Azië en Afrika. In dit rijk kwamen waarschijnlijk veel verschillende soorten insecten voor, maar helaas heb ik niet veel specifieke informatie over welke insecten in het Byzantijnse Rijk voorkwamen. Wel kan ik vertellen dat insecten in het algemeen een belangrijke rol hebben gespeeld in de geschiedenis van het menselijke leven en de culturen over de hele wereld. Ze worden bijvoorbeeld al sinds de oudheid gebruikt als voedsel, geneesmiddelen en als onderdeel van rituelen en ceremoniën. Insecten zijn ook vaak afgebeeld in kunstwerken en andere culturele uitingen. Dus het is zeer waarschijnlijk dat insecten ook een belangrijke rol hebben gespeeld in het Byzantijnse Rijk en zijn culturele uitingen.'

“... gesmokkelde zijderupsen lenen zich voor een smeugige column ...”

Zucht. Ik geloof dat ik er met die column toch zelf aan moet geloven. AI is supergoed in oprakelen wat het op het internet vindt, maar het valt nog niet mee om er een spitsvondige kwinkslag aan te ontlokken. Was dat met dat laatste onderwerp ook onmogelijk geweest? Ik denk het niet. Ik weet zelf helemaal niks van het Byzantijnse Rijk, laat staan van insecten die daar wat mee te maken zouden kunnen hebben. Maar op de website Wikikids.nl vond ik dat zijderupsen het Byzantijnse Rijk werden binnengesmokkeld. In hetzelfde artikel staat dat kleding van zijde uitstekend beschermt tegen bijtende insecten die normaal gesproken kleding zouden doorboren, zoals muggen en paardenvliegen. Daar had dus best een smeug verhaalje in gezeten.

Maar goed, eerst terug naar mijn afstudeerverslagen. Er schiet me trouwens iets te binnen.

Student: 'Schrijf een verslag van 20.000 woorden over single-cell RNA sequencing bij een cohort van patiënten met Burkitt lymfoom.'

ChatGPT: 'Single cell RNA sequencing is een techniek die gebruikt wordt om transcriptomen van individuele cellen te analyseren.' En zo nog 20.000 woorden aan tekst.

Het zal toch niet?

Ken Kraaijeveld is docent bioinformatica aan de Hogeschool Leiden en onderzoeker bij het Leiden Centre for Applied Bioscience, www.kenkraaijeveld.nl